

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 23244/16
Mijo JANKOVIĆ protiv Hrvatske
i četiri druga zahtjeva
(vidi u prilogu)

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 21. rujna 2021.
godine u vijeću u sastavu:

Péter Paczolay, *predsjednik*,

Ksenija Turković,

Krzysztof Wojtyczek,

Alena Poláčková,

Gilberto Felici,

Erik Wennerström,

Raffaele Sabato, *suci*,

i Renata Degener, *tajnica Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedene zahtjeve podnesene na različite datume
navedene u priloženoj tablici,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovore na
očitovanje koje su dostavili podnositelji zahtjeva,

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Popis podnositelja zahtjeva naveden je u prilogu.
2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

1. Prvi podnositelj zahtjeva, Mijo Janković (zahtjev br. 23244/16)

4. Prvi podnositelj zahtjeva naveo je da je boravio u neodgovarajućim uvjetima u nekoliko zatvorskih ustanova u razdoblju od 1991. do 2016. godine. Konkretno, naveo je da su ćelije u koje je bio smješten bile prenapučene i da nisu ispunjavale osnovne higijenske i sanitarne zahtjeve. Tijekom cijelog boravka u zatvoru podnositelj zahtjeva imao je manje od 3 m² osobnog prostora. Nadalje, prehrana je bila neodgovarajuća i nije imao pristup dovoljnim rekreacijskim, radnim aktivnostima ili drugim aktivnostima izvan ćelije.

5. U prosincu 2011., srpnju 2012., svibnju i prosincu 2013., svibnju 2014. i svibnju 2016. prvi podnositelj zahtjeva podnio je zahtjeve za sudsku zaštitu sutkinji izvršenja nadležnog Županijskog suda zbog uvjeta boravka u zatvoru. Navedeni zahtjevi rezultirali su sljedećim odlukama:

– dana 7. ožujka 2012. sutkinja izvršenja odbila je kao neosnovanu pritužbu podnositelja zahtjeva iz prosinca 2011.;

– dana 18. rujna 2013., u odnosu na pritužbu iz srpnja 2012., sutkinja izvršenja utvrdila je povredu podnositeljevih prava u vezi s manjkom osobnog prostora u zatvoru te je naložila zatvorskoj upravi da podnositelja premjesti iz tih neodgovarajućih uvjeta smještaja. Odbila je preostale pritužbe. Tu je odluku 1. studenoga 2013. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda;

– dana 27. rujna 2013. sutkinja izvršenja odbila je kao neosnovanu pritužbu podnositelja zahtjeva iz svibnja 2013.;

– dana 10. veljače 2014. sutkinja izvršenja odbila je kao neosnovanu pritužbu podnositelja zahtjeva iz prosinca 2013.;

– dana 22. kolovoza 2014. sutkinja izvršenja odbila je kao neosnovanu pritužbu podnositelja zahtjeva iz svibnja 2014. Tu je odluku 10. rujna 2014. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda;

– dana 21. lipnja 2016. sutkinja izvršenja odbila je kao neosnovanu pritužbu podnositelja zahtjeva iz svibnja 2016. Tu je odluku 13. srpnja 2016. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda.

6. U međuvremenu, u prosincu 2012. prvi podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu (dalje u tekstu: „Općinski sud”) tražeći naknadu štete zbog neodgovarajućih uvjeta boravka u zatvoru.

7. Dana 9. ožujka 2016. podnositelj je obavijestio Općinski sud da je podnio zahtjev Sudu te je zatražio da sud prekine postupak do okončanja predmeta pred Sudom. Njegov je prijedlog odbijen.

8. Dana 5. travnja 2018. Općinski sud odbio je tužbu prvog podnositelja zahtjeva kao neosnovanu. Ta je presuda potvrđena u žalbenom postupku 4. srpnja 2019.

9. Dana 4. listopada 2019. prvi podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske prigovarajući da je boravio u

neodgovarajućim uvjetima u zatvoru te prigovarajući ishodu parničnog postupka i nepostojanju djelotvornog pravnog sredstva u odnosu na njegove prigovore.

10. Postupak pred Ustavnim sudom još uvijek je u tijeku.

2. *Drugi podnositelj zahtjeva, Marko Grgić (zahtjev br. 26032/16)*

11. Drugi podnositelj zahtjeva naveo je da je boravio u neodgovarajućim uvjetima u nekoliko zatvorskih ustanova u razdoblju od 2007. do 2014. godine. Konkretno, naveo je da je boravio u neodgovarajuće opremljenim ćelijama, koje su bile prenapučene i nisu ispunjavale osnovne higijenske i sanitarne zahtjeve. Tijekom cijelog boravka u zatvoru podnositelj zahtjeva imao je manje od 3 m² osobnog prostora. Nadalje, prehrana je bila neodgovarajuća i nije imao pristup dovoljnim rekreacijskim, radnim aktivnostima ili drugim aktivnostima izvan ćelije. Osim toga, nije mu osigurano odgovarajuće liječenje i nije bio odvojen od pušača. Nadalje, tvrdio je da je u Kaznionici u Lepoglavi, umjesto tri posjeta mjesečno, imao pravo na samo dva posjeta mjesečno, a njegovoj supruzi uskraćen je pristup radi posjeta pet ili šest puta, a da za to nije dano nikakvo obrazloženje.

12. U travnju 2010. i ožujku 2012. drugi podnositelj zahtjeva podnio je zahtjeve za sudsku zaštitu sucu izvršenja nadležnog Županijskog suda zbog uvjeta boravka u zatvoru. Navedeni zahtjevi rezultirali su sljedećim odlukama:

– dana 21. listopada 2011., u odnosu na podnositeljevu pritužbu iz travnja 2010., sudac izvršenja utvrdio je povredu njegovih prava u vezi s manjkom osobnog prostora u zatvoru te je naložio zatvorskoj upravi da podnositelja premjeste iz tih neodgovarajućih uvjeta smještaja. Sudac je odbio preostale pritužbe. Tu je odluku 16. prosinca 2011. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda;

– dana 6. ožujka 2013. sudac izvršenja odbio je pritužbu podnositelja zahtjeva iz ožujka 2012. uz obrazloženje da je podnositelj u međuvremenu premješten u drugi zatvor.

13. Dana 18. veljače 2014. drugi podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim sudom tražeći naknadu štete zbog neodgovarajućih uvjeta boravka u zatvoru. Prigovorio je i da je njegov kontakt s obitelji bio neopravdano ometan.

14. Dana 8. ožujka 2016. drugi podnositelj obavijestio je Općinski sud da je podnio zahtjev Sudu te je zatražio da sud prekine postupak do okončanja predmeta pred Sudom. Taj je prijedlog odbijen.

15. Dana 14. siječnja 2020. Općinski sud odbio je tužbu drugog podnositelja zahtjeva kao neosnovanu. Podnositelj je protiv te presude podnio žalbu i žalbeni postupak trenutačno je u tijeku pred nadležnim Županijskim sudom.

3. *Treći podnositelj zahtjeva, Ivan Časek (zahtjev br. 26636/16)*

16. Treći podnositelj zahtjeva naveo je da je boravio u neodgovarajućim uvjetima u nekoliko ustanova u razdoblju od 2008. do 2011. godine. Konkretno, naveo je da su ćelije u koje je bio smješten bile prenapučene i da nisu ispunjavale osnovne higijenske i sanitarne zahtjeve. Tijekom cijelog boravka u zatvoru podnositelj zahtjeva imao je manje od 3 m² osobnog prostora. Nadalje, prehrana je bila neodgovarajuća i nije imao pristup dovoljnim rekreacijskim, radnim aktivnostima ili drugim aktivnostima izvan ćelije. Osim toga, prigovorio je da mu nije osigurano odgovarajuće liječenje zaraze hepatitisom i ovisnosti o drogama.

17. U kolovozu, rujnu i listopadu 2011. treći podnositelj zahtjeva podnio je zahtjeve za sudsku zaštitu sutkinji izvršenja nadležnog Županijskog suda zbog uvjeta boravka u zatvoru. Navedeni zahtjevi rezultirali su sljedećim odlukama:

– dana 7. rujna 2011., u odnosu na podnositeljevu pritužbu iz kolovoza 2011., sutkinja izvršenja utvrdila je povredu njegovih prava u vezi s manjkom osobnog prostora u zatvoru te je naložila zatvorskoj upravi da podnositelja premjeste iz tih neodgovarajućih uvjeta smještaja. Odbila je preostale pritužbe. Tu je odluku 14. rujna 2011. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda;

– dana 6. listopada 2011. sutkinja izvršenja odbila je pritužbu podnositelja zahtjeva iz rujna 2011. Tu je odluku 12. listopada 2011. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda;

– dana 17. listopada 2011. sutkinja izvršenja odbila je pritužbu podnositelja zahtjeva iz listopada 2011.

18. Dana 1. listopada 2012. treći podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim sudom tražeći naknadu štete zbog neodgovarajućih uvjeta boravka u zatvoru.

19. Dana 22. ožujka 2016. treći podnositelj obavijestio je Općinski sud da je podnio zahtjev Sudu te je zatražio prekid postupka do okončanja predmeta pred Sudom. Taj je prijedlog odbijen.

20. Dana 24. listopada 2018. Općinski sud odbio je tužbu trećeg podnositelja zahtjeva kao neosnovanu. Ta je presuda ukinuta u žalbenom postupku i predmet je vraćen na ponovno odlučivanje.

21. Dana 22. srpnja 2020., u ponovljenom postupku, Općinski sud djelomično je prihvatio tužbu trećeg podnositelja i dosudio mu je iznos od 10.000,00 hrvatskih kuna (HRK; približno 1.320,00 eura (EUR)) na ime naknade nematerijalne štete i iznos od 10.500,00 kuna (približno 1.400,00 eura) na ime troškova i izdataka za postupak. Ta je presuda potvrđena u žalbenom postupku 15. travnja 2021.

22. U lipnju 2021. godine podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu navodeći da su građanski sudovi pogrešno odbili dio njegove tužbe. Istovremeno, treći podnositelj zahtjeva i Državno

odvjetništvo zatražili su dopuštenje za izjavljivanje revizije Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

23. Postupci pred Ustavnim sudom i Vrhovnim sudom još uvijek su u tijeku.

4. *Četvrti podnositelj zahtjeva, Jozo Jurić (zahtjev br. 28279/16)*

24. Četvrti podnositelj zahtjeva naveo je da je boravio u neodgovarajućim uvjetima u dvjema zatvorskim ustanovama u razdoblju od 2011. do 2013. godine. Konkretno, naveo je da su ćelije u koje je bio smješten bile prenapučene i da nisu ispunjavale osnovne higijenske i sanitarne zahtjeve. Tijekom cijelog boravka u Zatvoru u Zagrebu podnositelj je imao manje od 3 m² osobnog prostora. Osim toga, nije mu osigurano odgovarajuće liječenje gastritisa.

25. Dana 23. prosinca 2014. četvrti podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim sudom tražeći naknadu štete zbog neodgovarajućih uvjeta boravka u zatvoru.

26. Dana 8. travnja 2016. četvrti podnositelj obavijestio je Općinski sud da je podnio zahtjev Sudu te je zatražio prekid postupka do okončanja predmeta pred Sudom. Njegov je prijedlog odbijen.

27. Dana 19. lipnja 2020. Općinski sud odbio je tužbu četvrtog podnositelja zahtjeva kao neosnovanu. Podnositelj je protiv te presude podnio žalbu i žalbeni postupak je još uvijek u tijeku.

5. *Peti podnositelj zahtjeva, Nedeljko Nikolić (zahtjev br. 29622/16)*

28. Peti podnositelj zahtjeva naveo je da je boravio u neodgovarajućim uvjetima u dvjema zatvorskim ustanovama u razdoblju od 2011. do 2014. godine. Konkretno, naveo je da su ćelije u koje je bio smješten bile prenapučene i da nisu ispunjavale osnovne higijenske i sanitarne zahtjeve. Tijekom cijelog boravka u Zatvoru u Zagrebu podnositelj je imao manje od 3 m² osobnog prostora. Osim toga, nije mu osigurano odgovarajuće liječenje.

29. U kolovožu 2013. peti podnositelj zahtjeva podnio je zahtjev za sudsku zaštitu sucu izvršenja nadležnog Županijskog suda zbog uvjeta boravka u Zatvoru u Sisku. Dana 15. studenoga 2013. sudac izvršenja utvrdio je povredu podnositeljevih prava u vezi s manjkom osobnog prostora te je naložio zatvorskoj upravi da podnositelja premjeste iz tih neodgovarajućih uvjeta smještaja. Sudac je odbio preostale pritužbe. Tu je odluku 2. prosinca 2013. povodom žalbe potvrdilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda.

30. Dana 18. veljače 2014. peti podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim sudom tražeći naknadu štete zbog neodgovarajućih uvjeta boravka u zatvoru.

31. Dana 8. travnja 2016. peti podnositelj obavijestio je Općinski sud da je podnio zahtjev Sudu te je zatražio prekid postupka do okončanja predmeta pred Sudom. Njegov je prijedlog odbijen. On je tada podnio sličan prijedlog u srpnju 2019., od kojeg je zatim odustao.

32. Parnični postupak je još uvijek u tijeku.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

33. Mjerodavno domaće pravo i praksa izloženi su u predmetu *Ulemek protiv Hrvatske*, br. 21613/16, stavci 38. – 57., 31. listopada 2019.

34. Dana 4. veljače 2020., u predmetu br. U-III-2757/2018 (objavljen u Narodnim novinama br. 26/2020 od 10. ožujka 2020.), Ustavni sud ispitao je predmet podnositelja koji je boravio u Zatvoru u Zagrebu i koji je neutvrđenog datuma 2018. godine podnio ustavnu tužbu protiv presude građanskog suda kojom je odbijena njegova tužba radi naknade štete u vezi s navodima o neodgovarajućim uvjetima boravka u tom zatvoru. U svojoj ustavnoj tužbi podnositelj se pozvao na članak 14. (jednakost pred zakonom), članak 16. (ograničenje prava), članak 23. stavak 1. (zabrana zlostavljanja), članak 25. stavak 1. (zaštita zatvorenika), članak 26. (jednakost pred tijelima javne vlasti) i članak 29. (pravo na pošteno suđenje) Ustava te članak 3. Konvencije.

35. Ustavni sud smatrao je da bi se predmet trebao ispitati na temelju članka 23. stavka 1. i članka 25. stavka 1. Ustava (za tekst tih odredbi vidi predmet *Ulemek*, stavak 38.) i članka 3. Konvencije, te ga je proglasio nedopuštenim. Mjerodavni dijelovi rješenja glase kako slijedi:

„3. Podnošenje ustavne tužbe [protiv presude građanskih sudova] nije dopušteno iz razloga što nije ispunjena jedna od pretpostavki za podnošenje ustavne tužbe, a to je iscrpljenost dopuštenog pravnog puta.

Naime, prije podnošenja tužbe za naknadu štete, tijekom svog boravka u zatvoru, podnositelj nije pokrenuo postupak za zaštitu svojih prava predviđen Zakonom o izvršavanju kazne zatvora ... zbog čega pravni put za podnošenje ustavne tužbe zbog navodne povrede prava zajamčenih člancima 23. i 25. Ustava odnosno člankom 3. Konvencije nije iscrpljen.

Ovakav način postupanja Ustavnog suda predstavlja promjenu ustavnosudske prakse [vidi prethodnu točku 27.] za što se razlozi navode u nastavku obrazloženja.“

...

Opća načela

7. 7. Ustavni sud polazi od toga da je tužba za naknadu štete tek dio cjeline učinkovitih pravnih sredstava koja zatvorenik ima na raspolaganju kada su u pitanju uvjeti u zatvorima. Prvi dio cjeline [sustava pravnih sredstava] čine tzv. preventivna sredstva predviđena Zakonom o izvršavanju kazne zatvora koja su prikladna za poboljšavanje uvjeta u kojima zatvorenik boravi, odnosno za zaustavljanje povrede koju su neprimjereni uvjeti u zatvoru proizveli, dok je tužba za naknadu štete zbog neprimjerenih uvjeta u zatvoru drugi dio cjeline [sustava pravnih sredstava] (tzv. kompenzatorno pravno sredstvo).

ODLUKA JANKOVIĆ protiv HRVATSKE I DRUGI ZAHTJEVI

8. U pogledu učinkovitosti pravnog sredstva [u kontekstu uvjeta zatvora], Ustavni sud prihvaća načelna stajališta iz prakse Europskog suda za ljudska prava u pogledu članka 13. Konvencije [vidi dalje mjerodavna načela u predmetu *Ulemek*, stavci 71., 83.-86.]...

11. Ustavni sud utvrđuje da, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju kazne zatvora, zatvorenici imaju na raspolaganju djelotvorno pravno sredstvo, koje je prikladno za zaustavljanje povrede ustavnih prava zajamčenih člancima 23. stavkom 1. i 25. stavkom 1. Ustava, odnosno člankom 3. Konvencije, ... Naime, zatvorenici imaju na raspolaganju pritužbu [upravi kaznionice], predviđenu člankom 15. Zakona o izvršavanju kazne zatvora, i zahtjev za sudsku zaštitu sucu izvršenja, predviđenu člankom 17. Zakona o izvršavanju kazne zatvora -a.

Pritom Ustavni sud ističe posebnu važnost ovlastima suca izvršenja predviđenih [citiranim Zakonom], a koje predstavljaju oživotvorenje obveze države da osigura adekvatne uvjete u zatvorima. Naime, imajući u vidu takvu obvezu, dovoljno je da zatvorenik navede razumne argumente da je njegov smještaj ili tretman u zatvoru protivan člancima 23. stavku 1. ili 25. stavku 1. Ustava, ili članku 3. Konvencije, a na državnim tijelima je da takve njegove navode provjere i utvrde objektivno stanje. Takve ovlasti ima upravo sudac izvršenja.

Nasuprot tome, parnični sud koji odlučuje o naknadi štete nema inkvizitorne ovlasti te se rukovodi prijedlozima stranaka kao i pravilom o teretu dokazivanja, gdje je isključivo na tužitelju da dokaže svoje navode. S obzirom na posebnu prirodu obveze države prema zatvorenima, parnični postupak nije adekvatno sredstvo zaštite zatvorenika od nehumanih uvjeta [zatvora] ili postupaka [od strane zatvorske uprave]. K tome, parnica nije prikladno sredstvo za zaustavljanje povrede [koja je u tijeku]. Osim toga, sudac izvršenja dužan je postupati na način kojim se, prema temeljnim načelima, jamči djelotvorna zaštita zatvorenikovih prava i interesa (članak 44. stavak 2. Zakona o izvršavanju kazne zatvora), što se osigurava, između ostaloga, i kratkim zakonskim rokovima za postupanje [sua izvršenja]. ...

12. U pogledu parničnih postupaka zbog naknade štete zbog uvjeta u zatvoru, Ustavni sud napominje da podnositelji, koji nisu koristili preventivno pravo sredstvo predviđeno Zakonom o izvršavanju kazne zatvora, ne mogu Ustavnom sudu u ustavnoj tužbi, podnesenoj u povodu parnične presude za naknadu štete zbog neadekvatnih uvjeta u zatvoru, podnositi prigovore na temelju članka 23. stavka 1. i 25. stavka 1. Ustava.

Dok sud u parničnom postupku za naknadu štete zbog povrede prava osobnosti zbog neadekvatnih uvjeta u zatvoru utvrđuje postojanje zakonom propisanih pretpostavki za naknadu štete, predmet ustavnosudske ocjene u pogledu uvjeta u zatvoru je... drugačiji i izlazi izvan okvira sudačke ocjene u parničnom postupku za naknadu štete.

13. Ustavni sud, kada ocjenjuje podnositeljeve prigovore na temelju članka 23. stavka 1. i 25. stavka 1. Ustava, odnosno članka 3. Konvencije, u fokusu ustavnosudskog razmatranja nema parnični postupak za naknadu štete, nego uvjete u kojima je podnositelj izdržavao ili izdržava kaznu te način na koji država odgovara na takav prigovor.

Ukoliko podnositelj državi nije dao priliku odgovoriti na takav prigovor, odnosno da ga zaštiti od nehumanih uvjeta u zatvoru koji predstavljaju povredu ustavnih prava zajamčenih člancima 23. stavkom 1. i 25. stavkom 1. Ustava, odnosno člankom 3. Konvencije, takav prigovor ne može uspješno isticati u ustavnoj tužbi podnesenoj u povodu presude parničnog suda kojom je odlučeno o njegovom zahtjevu za naknadu štete [u vezi s navodno neadekvatnim uvjetima u zatvoru].

ODLUKA JANKOVIĆ protiv HRVATSKE I DRUGI ZAHTJEVI

Primjena načelnih stajališta na konkretan slučaj

14. ... Uvidom u parnični spis Ustavni sud utvrdio je da se podnositelj nije koristio pravnim sredstvima predviđenima Zakonom o izvršavanju kazne zatvora, odnosno da nije podnio pritužbu iz članka 15. Zakona o izvršavanju kazne zatvora [zatvorskoj upravi], a ni zahtjev [sucu izvršenja] iz članka 17. Zakona o izvršavanju kazne zatvora.

Budući da je u zatvoru boravio šezdeset i pet dana, Ustavni sud smatra da je podnositelj imao dovoljno vremena poslužiti se pravnim sredstvima predviđenim Zakonom o izvršavanju kazne zatvora.

Iz navedenih razloga, Ustavni sud utvrđuje da podnositelj nije iscrpio dopušteni pravni put, odnosno da nije koristio učinkovita pravna sredstva za zaštitu ustavnih prava zajamčenih člancima 23. stavkom 1. i 25. stavkom 1. Ustava te da, stoga, ne može te prigovore s uspjehom isticati u ustavnoj tužbi.

15. Slijedom navedenog, riješeno je [da ustavna tužba nije dopuštena].“

36. Iz pregleda internetske baze podataka sudske prakse Ustavnog suda proizlazi da je Ustavni sud u nekim drugim predmetima koji su mu podneseni postupio u skladu s gore citiranom vodećom odlukom:

– u slučajevima kada su podnositelji propisno iskoristili preventivno pravno sredstvo u odnosu na relevantno razdoblje boravka u zatvoru (ako je trajalo više od 30 dana) u navodno neodgovarajućim uvjetima, a zatim naknadno podnijeli tužbu za naknadu štete prije podnošenja ustavnih tužbi, Ustavni sud ispitao je osnovanost njihovih prigovora u pogledu pitanja obuhvaćenih prilikom korištenja preventivnog pravnog sredstva te je nedopuštenima proglasio prigovore koji se odnose na pitanja koja nisu bila predmet ispitivanja u kontekstu korištenja preventivnog pravnog sredstva (vidi, primjerice, predmete U-III-1655/2018 od 30. travnja 2020.; U-III-3643/2018 od 25. lipnja 2020.; U-III-1359/17 od 7. srpnja 2020.; U-III-4307/2018 od 9. rujna 2020.; U-III-3678/2020 od 22. rujna 2020.; U-III-203/2020 od 15. listopada 2020.; U-III-4995/2016 od 12. studenoga 2020.; U-III-2774/2018 od 10. prosinca 2020.; U-III-4209/2017 od 1. travnja 2021.);

– u slučajevima kada podnositelji uopće nisu iskoristili preventivno pravno sredstvo u odnosu na navode o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru, ali su zatim naknadno podnijeli tužbu za naknadu štete prije podnošenja ustavnih tužbi u tom pogledu, Ustavni sud proglasio je njihove ustavne tužbe nedopuštenima zbog neiscrpljivanja relevantnog preventivnog pravnog sredstva (vidi, primjerice, predmete U-III-1208/2019 od 25. lipnja 2020.; vidi i predmete u kojima se postupalo u skladu s istim pristupom, ali u kojima su otvorena neka druga pitanja koja nisu povezana s uvjetima boravka u zatvoru, U-III-4656/2016 od 15. srpnja 2020.; U-III-4685/2018 od 16. srpnja 2020.; U-III-1090/2019 od 17. rujna 2020.; U-III-1358/2017 od 4. ožujka 2021.; U-III-4835/2020 od 18. ožujka 2021.).

PRIGOVORI

37. Podnositelji zahtjeva prigovorili su, na temelju članka 3. i 13. Konvencije, da su boravili u neodgovarajućim uvjetima u zatvoru i da nije postojalo djelotvorno domaće pravno sredstvo u tom pogledu.

38. Drugi podnositelj zahtjeva prigovorio je i na temelju članka 8. Konvencije zbog neopravdanih ograničenja posjeta njegove obitelji.

PRAVO

A. Spajanje zahtjeva

39. Uzimajući u obzir istovrsnost predmeta sporova podnesenih zahtjeva, Sud smatra prikladnim ispitati ih zajedno u jednoj odluci.

B. Navodna povreda članka 3., 8. i 13. Konvencije

40. Prigovarajući zbog neodgovarajućih uvjeta boravka u zatvoru i nepostojanja djelotvornog pravnog sredstva u tom pogledu, podnositelji zahtjeva pozvali su se na članke 3. i 13. Konvencije. Drugi podnositelj zahtjeva pozvao se i na članak 8. Konvencije prigovarajući zbog neopravdanih ograničenja posjeta njegove obitelji tijekom njegova boravka u zatvoru.

41. Navedene odredbe Konvencije glase kako slijedi:

Članak 3.

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.“

Članak 8.

„1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga ... obiteljskog života...“

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Članak 13.

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

1. *Tvrđnje stranaka*

(a) **Vlada**

42. Vlada je tvrdila da podnositelji zahtjeva nisu pravilno iscrpili dostupna i djelotvorna domaća pravna sredstva u odnosu na svoje navode o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru. Konkretno, četvrti podnositelj zahtjeva nikada nije podnio zahtjev za sudsku zaštitu sucu izvršenja, a ostali podnositelji to su učinili samo u odnosu na određena razdoblja njihova boravka u zatvoru, a kasnije nisu pred Ustavnim sudom osporavali odluke sudaca izvršenja kojima su odbijene njihove pritužbe. Osim toga, podnositelji zahtjeva nisu podnijeli svoje prigovore Sudu u roku od šest mjeseci od okončanja postupaka u njihovim predmetima pred sucima izvršenja. Kada je riječ o tužbama podnositelja zahtjeva za naknadu štete, Vlada je tvrdila budući da su predmeti u tijeku pred građanskim sudovima, zahtjevi Sudu bili preuranjeni. Vlada je naglasila da je tužba za naknadu štete djelotvorno pravno sredstvo za zaštitu prava zatvorenika i da su podnositelji zahtjeva trebali pravilno iskoristiti taj put pravne zaštite prije nego što su podnijeli svoje zahtjeve Sudu.

43. Kada je riječ o novom razvoju sudske prakse Ustavnog suda, Vlada je tvrdila da je rješenje br. U-III-2757/2018 od 4. veljače 2020. (vidi stavke 34. – 36. ove odluke) bilo u skladu sa sudskom praksom Suda u predmetu *Ulemek* i da je Ustavni sud protumačio djelotvorna pravila o iscrpljivanju pravnih sredstava u tom kontekstu.

(b) **Podnositelji zahtjeva**

44. Podnositelji zahtjeva tvrdili su, u pogledu preventivnog pravnog sredstva, da ono općenito nije djelotvorno pravno sredstvo za prigovore u vezi s neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru. Podnositelji zahtjeva nadalje su tvrdili da se pokazalo da je tužba za naknadu štete nedjelotvorno kompenzacijsko pravno sredstvo za neodgovarajuće uvjete boravka u zatvoru. Konkretno, ona se može podnijeti tek nakon zahtjevnog postupka kojim se nastoji postići prijateljsko rješenje s Državnim odvjetništvom, u praksi nije osiguravala zatvorenicima nikakvu zadovoljštinu, a građanski sudovi zahtijevali su od tužitelja da snose prekomjerne troškove postupka. Daljnja tužba u tom pogledu pred Ustavnim sudom također bi bila nedjelotvorna. Stoga nije bilo razloga da čekaju završetak domaćih postupaka kako bi iznijeli svoje prigovore pred Sudom. Nadalje, prema mišljenju podnositelja zahtjeva, nije otvoreno nikakvo pitanje u pogledu njihova poštovanja šestomjesečnog roka.

45. Kada je riječ o novom razvoju sudske prakse Ustavnog suda u vezi s rješenjem br. U-III-2757/2018 od 4. veljače 2020. (vidi stavke 34. – 36. ove odluke), podnositelji zahtjeva tvrdili su da je Ustavni sud promijenio svoju ranije utvrđenu praksu bez ikakvog prethodnog objašnjenja ili obavijesti. Štoviše, ta nova sudska praksa primjenjuje se retroaktivno, što je u

suprotnosti s Ustavom i načelom pravne sigurnosti u sudskoj praksi Suda. U konačnici su zbog svega navedenog domaća pravna sredstva bila nedjelotvorna.

2. Ocjena Suda

46. Sud smatra da nije potrebno odgovoriti na sve prigovore Vlade jer su prigovori podnositelja zahtjeva u svakom slučaju nedopušteni iz razloga navedenih u nastavku.

(a) Domaća pravna sredstva u vezi s navodima o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru ocijenjena u predmetu *Ulemek*

47. U novijoj vodećoj presudi u gore citiranom predmetu *Ulemek* Sud je opširno razradio različite aspekte svoje sudske prakse koji se odnose na djelotvornost pravnih sredstava i poštovanje pravila o šest mjeseci u predmetima o uvjetima boravka u zatvoru (stavci 81. – 92.).

48. S tim u vezi, Sud je primijetio da je u hrvatskom pravnom sustavu predviđeno i preventivno i kompenzacijsko pravno sredstvo u pogledu neodgovarajućih zatvorskih uvjeta na temelju članka 3. i/ili 8. Konvencije: preventivno pravno sredstvo koristi se podnošenjem pritužbe zatvorskoj upravi i/ili izravno sucu izvršenja, dok se kompenzacijsko pravno sredstvo odnosi na mogućnost ishođenja naknade štete od države u postupku pred nadležnim građanskim sudovima. U slučaju nepovoljnog ishoda nakon korištenja preventivnog i/ili kompenzacijskog pravnog sredstva podnositelji zahtjeva mogu podnijeti ustavnu tužbu Ustavnom sudu (*ibid.*, stavci 93. – 110.).

49. Nakon pažljivog ispitivanja različitih praktičnih aspekata djelovanja tih pravnih sredstava (preventivnog pravnog sredstva, kompenzacijskog pravnog sredstva i ustavne tužbe) u relevantno vrijeme, Sud je potvrdio svoju raniju sudsku praksu u pogledu postojanja djelotvornih preventivnih i kompenzacijskih pravnih sredstava u Hrvatskoj u odnosu na navode o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru (*ibid.*, stavak 111.).

50. U pogledu činjeničnog stanja u predmetu *Ulemek* (stavci 112. – 118.), Sud je primijetio da je podnositelj kaznu služio u dvama zatvorima u kojima se situacija razlikovala u pogledu zatvorskog režima i uvjeta boravka. Sud je stoga naglasio kako slijedi:

„114. Prema sudskoj praksi Suda, to bi općenito zahtijevalo od podnositelja zahtjeva da podnese Sudu sve moguće prigovore koje bi mogao imati u vezi s uvjetima njegova boravka u zatvoru u roku od šest mjeseci nakon donošenja konačne odluke u postupku iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava i, ako takva pravna sredstva nisu bila učinkovita u konkretnim okolnostima predmeta, šest mjeseci nakon uklanjanja iz posebno nepovoljnih uvjeta ili režima zatvora.

115. Dakle, od podnositelja zahtjeva uobičajeno se tražilo da iskoristi preventivno pravno sredstvo, odnosno da se žali zatvorskoj upravi i/ili izravno sucu izvršenja i, u slučaju nepovoljnog ishoda, da prvo podnese svoje pritužbe Ustavnom sudu, a zatim,

prema potrebi, ovom Sudu u roku od šest mjeseci nakon primitka odluke Ustavnog suda. S druge strane, ako je uporaba preventivnog pravnog sredstva bila uspješna, podnositelj zahtjeva trebao je upotrijebiti kompenzacijsko pravno sredstvo podnošenjem tužbe za naknadu štete, a zatim, u slučaju da nije bio zadovoljan ishodom, podnošenjem svoje pritužbe u vezi s tim Ustavnom sudu i nakon toga, prema potrebi, ovom Sudu u roku od šest mjeseci od primitka odluke Ustavnog ...“

51. Međutim, Sud je napomenuo da podnositelj zahtjeva nije iskoristio preventivno pravno sredstvo pred zatvorskom upravom i/ili sucem izvršenja u odnosu na uvjete svoga boravka u jednom zatvoru i da nije pravilno iskoristio preventivno pravno sredstvo u odnosu na boravak u drugom zatvoru. Ipak, nakon puštanja na slobodu podnositelj zahtjeva pokrenuo je parnični postupak tražeći naknadu štete zbog navodno neodgovarajućih uvjeta boravka u obama zatvorima. Nakon nepovoljnog ishoda tog postupka podnio je ustavnu tužbu, a Ustavni sud ispitao je osnovanost te tužbe te ju je odbio kao neosnovanu, u skladu sa svojom, u to vrijeme mjerodavnom, sudskom praksom (vidi stavak 34. ove odluke). Nakon odbijanja njegove ustavne tužbe podnositelj zahtjeva podnio je zahtjev Sudu u roku od šest mjeseci od primitka odluke Ustavnog suda (ibid., stavci 116. – 117.).

52. U tim okolnostima Sud je zaključio kako slijedi:

„118. ...može [se] otvoriti pitanje u vezi s pravilnim iscrpljivanjem odgovarajućih domaćih pravnih sredstava od strane podnositelja zahtjeva (preventivnih i kompenzacijskih) za neka od razdoblja njegova boravka u zatvoru, kako to zahtijeva sudska praksa Suda, a slijedom toga i u vezi s njegovim poštovanjem šestomjesečnog roka za podnošenje njegovih prigovora Sudu. Međutim, treba napomenuti da je Ustavni sud, kao najviši sud u zemlji, ispitao osnovanost prigovora podnositelja zahtjeva u pogledu neprikladnih uvjeta boravka u zatvoru tijekom čitavog razdoblja njegova boravka u Zatvoru u Zagrebu i Kaznionici u Glini, a podnositelj zahtjeva uredno je podnio zahtjev Sudu nakon dobivanja te odluke Ustavnog suda ... Sud stoga smatra da se, prema postojećoj sudskoj praksi Ustavnog suda, prigovori podnositelja zahtjeva ne mogu odbiti zbog neiscrpljenja domaćih pravnih sredstava i/ili nepoštovanja šestomjesečnog roka ...“

(b) Razvoj [sudske prakse] poslije predmeta *Ulemek*

53. Nakon donošenja presude u predmetu *Ulemek*, čini se da nije bilo nikakvih promjena u djelovanju preventivnog pravnog sredstva (pred zatvorskom upravom i/ili izravno sucem izvršenja) ili kompenzacijskog pravnog sredstva (tužba za naknadu štete) u Hrvatskoj koje Sud nije već ocijenio u toj presudi. Budući da je ocjena u predmetu *Ulemek* obuhvaćala i pitanja u pogledu djelovanja tih pravnih sredstava koja su otvorili podnositelji zahtjeva u ovom predmetu (vidi stavak 45. ove odluke), Sud ne nalazi razlog da preispita tu ocjenu te potvrđuje djelotvornost dotičnog preventivnog i kompenzacijskog pravnog sredstva.

54. Međutim, nakon donošenja presude u predmetu *Ulemek* došlo je do promjena u sudskoj praksi Ustavnog suda (vidi stavak 35. ove odluke; stavak 3. *in fine* rješenja Ustavnog suda). U rješenju br. U-III-2757/2018,

donesenom 4. veljače 2020., Ustavni sud utvrdio je načelo prema kojem podnositelj ne može uspješno podnijeti prigovore o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru u ustavnoj tužbi nakon podnošenja tužbe za naknadu štete ako prethodno nije pravilno iscrpio preventivno pravno sredstvo tijekom boravka u zatvoru.

55. To je u suprotnosti s ranijim stavom Ustavnog suda, primjenjivim u vrijeme provođenja ocjene u predmetu *Ulemek*, prema kojem se za potrebe pretpostavke iscrpljenosti prije podnošenja ustavne tužbe od podnositelja nije zahtijevalo da prvo koriste preventivno pravno sredstvo ako su kasnije iskoristili tužbu za naknadu štete (kompenzacijsko pravno sredstvo) pred nadležnim građanskim sudom u odnosu na navode o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru (za više detalja o ovoj sudskoj praksi vidi predmet *Ulemek*, stavci 39. i 51. – 54., i stavak 51. ove odluke).

56. Stoga se sada Sudu postavlja pitanje je li ustavna tužba još uvijek djelotvorno pravno sredstvo koje su podnositelji zahtjeva dužni iscrpiti u smislu članka 35. stavka 1. Konvencije, pri čemu se podrazumijeva da odgovor na to pitanje nadilazi isključivi interes podnositelja zahtjeva u ovom predmetu.

57. Provodeći ovu ocjenu, Sud smatra važnim ponoviti da mu namjera nije dovesti u pitanje odluke Ustavnog suda u pogledu relevantnih kriterija za ocjenu dopuštenosti pojedinačnih ustavnih tužbi (usporedi predmet *Arrozpide Sarasola i drugi protiv Španjolske*, br. 65101/16 i dva druga predmeta, stavak 104., 23. listopada 2018.). To je pitanje u isključivoj nadležnosti Ustavnog suda, a u kontekstu kojeg pitanja se pravne prakse i sudska praksa mogu legitimno razvijati (vidi, *inter alia*, *Kušić i drugi protiv Hrvatske* (odl.), br. 71667/17, stavak 87., 10. prosinca 2019.).

58. Razvoj sudske prakse Ustavnog suda u rješenju br. U-III-2757/2018 sadržajno je u skladu sa sudskom praksom Suda u predmetu *Ulemek* u pogledu komplementarnosti preventivnog i kompenzacijskog pravnog sredstva u kontekstu uvjeta boravka u zatvoru (vidi *Ulemek*, stavak 83. *et seq.*, i stavke 35. i 49. ove odluke). Djelotvornost pravnog sredstva pred Ustavnim sudom stoga se ne može dovesti u pitanje u pogledu načina na koji je Ustavni sud protumačio obvezu iscrpljivanja preventivnog i kompenzacijskog pravnog sredstva koja su dostupna pred nižim tijelima.

59. Međutim, Sud dijeli zabrinutost podnositelja zahtjeva u pogledu retroaktivne prirode nove sudske prakse Ustavnog suda. Vodeća odluka u predmetu br. U-III-2757/2018 donesena je u veljači 2020. u odnosu na predmet podnesen 2018. godine (vidi stavak 34. ove odluke). Iako se čini da je isti pristup kasnije primijenjen u određenom broju drugih predmeta (vidi stavak 36. ove odluke), konkretne pojedinosti o tim predmetima nisu poznate Sudu, a stranke ih nisu iznijele niti su se o njima očitovale u svojim podnescima. Posljedično, Sud u tom pogledu ne može donijeti nikakva konačna utvrđenja.

60. Sud je presudio da je u predmetima kao što je ovaj, ako je predmetno pravno sredstvo rezultat tumačenja od strane sudova, u pravilu potrebno šest mjeseci da takav razvoj sudske prakse dosegne dovoljan stupanj pravne sigurnosti prije nego što se može smatrati da je javnost djelotvorno obaviještena o domaćoj odluci kojom je utvrđeno to pravno sredstvo i prije nego što dotične osobe imaju mogućnost i obvezu iskoristiti ga (vidi *Kirinčić i drugi protiv Hrvatske*, br. 31386/17, stavak 115., 30. srpnja 2020., s daljnjim referencama).

61. Uzimajući u obzir činjenicu da je rješenje br. U-III-2757/2018 objavljeno 10. ožujka 2020. (vidi stavak 34. ove odluke) i gore navedeno utvrđenje u pogledu sadržaja tog rješenja (vidi stavak 58. ove odluke), proizlazi da se ne otvara nikakvo pitanje u pogledu djelotvornosti ustavne tužbe za one podnositelje zahtjeva koji su u situaciji da relevantna pravna sredstva koriste nakon 10. rujna 2020. godine. Takvi bi podnositelji zahtjeva, kako bi ispunili relevantne domaće pretpostavke iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava (vidi, *inter alia*, *Agbovi protiv Njemačke* (odl.), br. 71759/01, 25. rujna 2006.), trebali iskoristiti relevantna pravna sredstva na način naveden u rješenju br. U-III-2757/2018, a zatim, u slučaju nepovoljnog ishoda, podnijeti ustavnu tužbu Ustavnom sudu prije podnošenja svojih prigovora Sudu (vidi gore citirani predmet *Ulemek*, stavak 104.).

62. S druge strane, u nedostatku prijelaznog razdoblja ili bilo kakvih naznaka u pogledu načina na koji bi se s vremenom primjenjivalo rješenje br. U-III-2757/2018, retroaktivna primjena kriterija dopuštenosti za ustavnu tužbu utvrđenih tim rješenjem otvara pitanje djelotvornosti ustavne tužbe za sve podnositelje zahtjeva koji bi iskoristili kompenzacijsko pravno sredstvo, ali koji nisu upotrijebili preventivno pravno sredstvo prije 10. rujna 2020. godine te više nisu u mogućnosti to učiniti u odnosu na konkretne uvjete boravka u zatvoru.

63. Kao što je već navedeno, pozivajući se na raniju sudsku praksu Ustavnog suda, podnositelji zahtjeva u takvim situacijama mogli su očekivati da će Ustavni sud ispitati njihove prigovore o neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvoru, neovisno o tome što prvo nisu pravilno iskoristili preventivno pravno sredstvo, ako su kasnije iskoristili kompenzacijsko pravno sredstvo pred građanskim sudovima (vidi stavak 55. ove odluke). Stoga za te podnositelje zahtjeva retroaktivna primjena vodeće sudske prakse Ustavnog suda otvara pitanje predvidljivosti, a time i djelotvornosti, ustavne tužbe kao pravnog sredstva u kontekstu uvjeta boravka u zatvoru (usporedi predmet *Broca i Texier-Micault protiv Francuske*, br. 27928/02 i 31694/02, stavak 20., 21. listopada 2003., u kojem je Sud presudio da se, kao stvar poštenosti, od podnositelja zahtjeva ne može zahtijevati da iskoristi pravno sredstvo koje je tek uvedeno u pravosudni sustav neke države nakon promjene sudske prakse bez određenog prijelaznog razdoblja; vidi i gore citirani predmet *Arrozpide*

Sarasola, stavak 106. *et seq.*, u kojem je Sud utvrdio da je nepredvidljiva naknadna sudska praksa Ustavnog suda dovela do toga da je relevantno ustavno pravno sredstvo nedjelotvorno, a podnositelji zahtjeva lišeni prava na pristup sudu).

64. Međutim, unatoč toj zabrinutosti u pogledu načina na koji se primjenjuje sudska praksa Ustavnog suda iz rješenja br. U-III-2757/2018, Sud smatra neprimjerenim u ovoj fazi smatrati da je ustavna tužba nedjelotvorno pravno sredstvo zbog retroaktivne primjene te sudske prakse. S tim u vezi, Sud je posebno svjestan razvoja sudske prakse Ustavnog suda u tom kontekstu i sadržajne primjerenosti utvrđenja u rješenju br. U-III-2757/2018 (vidi stavke 58. i 61. ove odluke).

65. Kao što Sud često navodi, primarna odgovornost za zaštitu prava utvrđenih Konvencijom na domaćim je vlastima (vidi *Hutchinson protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 57592/08, stavak 71., 17. siječnja 2017.). Sud je dosljedno naglašavao da se prije podnošenja prigovora protiv Hrvatske Sudu od podnositelja zahtjeva u načelu zahtijeva, kako bi poštovali načelo supsidijarnosti, da Ustavnom sudu, kao najvišem sudu u Hrvatskoj, pruže priliku da ispravi situaciju u kojoj se nalaze (vidi *Pavlović i drugi protiv Hrvatske*, br. 13274/11, stavak 32., 2. travnja 2015.).

66. Imajući to u vidu, Sud je spreman promijeniti svoj pristup u pogledu djelotvornosti predmetnog pravnog sredstva za podnositelje zahtjeva u situaciji opisanoj gore u stavku 62. ako praksa Ustavnog suda pokaže da se ustavne tužbe kontinuirano odbacuju na temelju retroaktivne primjene sudske prakse iz rješenja br. U-III-2757/2018, bez razrade bilo kakvog prijelaznog razdoblja ili bez bilo kakvih naznaka u pogledu načina na koji bi se ta sudska praksa s vremenom primjenjivala. Svako buduće preispitivanje Suda uključivat će utvrđivanje je li način na koji se primjenjuje sudska praksa Ustavnog suda u skladu s mjerodavnim standardima Konvencije.

(c) Primjena navedenih utvrđenja na ove predmete

67. Uzimajući u obzir gore navedena razmatranja i činjenicu da su predmeti ovih podnositelja zahtjeva u tijeku ili pred građanskim sudovima (vidi stavke 15., 27. i 32. ove odluke) ili pred Ustavnim sudom (vidi stavke 10. i 23. ove odluke), Sud utvrđuje da su njihovi prigovori na temelju članka 3. i/ili 8. Konvencije preuranjeni i da se moraju odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije.

68. U pogledu prigovora podnositelja na temelju članka 13. Konvencije, Sud utvrđuje da je prigovor očigledno neosnovan s obzirom na gore navedeno obrazloženje i zaključke. Stoga se mora odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

69. Sud želi naglasiti i da podnositelji i dalje imaju mogućnost, nakon završetka relevantnih postupaka koje su pokrenuli na domaćoj razini i nakon iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava u tom pogledu, ponovno iznijeti svoje prigovore Sudu ako se i dalje smatraju žrtvama povreda Konvencije u

ODLUKA JANKOVIĆ protiv HRVATSKE I DRUGI ZAHTJEVI

odnosu na uvjete boravka u zatvoru i nepostojanje djelotvornog pravnog sredstva u tom pogledu.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

odlučuje spojiti zahtjeve;

utvrđuje da su zahtjevi nedopušteni.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku
30. rujna 2021. godine.

{signature_p_2}

Renata Degener
Tajnica

Péter Paczolay
Predsjednik

ODLUKA JANKOVIĆ protiv HRVATSKE I DRUGI ZAHTJEVI

Prilog

Br.	Broj zahtjeva	Podnesen dana	Podnositelj zahtjeva Godina rođenja	Zastupa ga
1.	23244/16	20. 4. 2016.	Mijo JANKOVIĆ 1969.	Lidija HORVAT
2.	26032/16	3. 5. 2016.	Marko GRGIĆ 1962.	Lidija HORVAT
3.	26636/16	6. 5. 2016.	Ivan ČASEK 1982.	Lidija HORVAT
4.	28279/16	16. 5. 2016.	Jozo JURIČ 1978.	Lidija HORVAT
5.	29622/16	23. 5. 2016.	Nedeljko NIKOLIĆ 1975.	Lidija HORVAT

© 2021 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga